

Toimintaohje työlasien hankinnassa

Työntekijä ottaa yhteyttä työterveyshuoltoon työnäkemiseen liittyvissä ongelmissa. Näkö tutkitaan työterveyshuollossa tarvittaessa myös terveystarkastusten yhteydessä ja sairauksia hoidettaessa. Työterveyshuolto ohjaa tarvittaessa työntekijän optikon näöntarkastukseen.

Työntekijä vastaa mahdollisista kustannuksista muutoin kuin alla kuvatuissa tilanteissa.

Tavoitteena on ennaltaehkäistä silmien kuormittumista, silmätapaturmia ja -sairauksia sekä tunnistaa ja hoitaa näkövaikeuksia ja silmäsairauksia. Tietyissä ammateissa on näkövaatimukset, joiden täytyminen selvitetään työterveyshuollossa terveystarkastusten yhteydessä.

Etelä-Savon hyvinvointialueella ei ole sopimusoptikkoa yhteistyökumppanina työnäköasioissa.

Alla on kuvattu toimintatapa työnäkemiseen tarvittavista apuvälineistä. Työnantaja ei osallistu lasien kustannuksiin, mikäli työntekijä hankkii ne ilman esihenkilön todennettua suostumusta.

Erityistyölasit

Erityistyölaseilla tarkoitetaan näyttöpäätetyötä tekeväälle henkilölle työnantajan lainmukaisten kriteerien täytyessä kustantamia silmälasia. Näyttöpäätetyöstä on annettu EU direktiivi (90/270/ETY), joka on Suomessa saatettu voimaan valtioneuvoston päätöksellä näyttöpäätetyöstä (1405/1993). Valtioneuvoston päätöksen 7§:n mukaan työnantajan on hankittava työntekijälle näyttöpäätetyöhön sopivat erityiset silmälasit, jos tavanomaiset silmälasit eivät sovi työhön työpaikan ergonomisten korjausten jälkeen.

Erityistyölasien tarpeen arviota varten työntekijä ottaa yhteyttä työterveyshuoltoon, omaan nimettyyn työterveyshoitajaan. Työfysioterapeutti tarkastaa työpisteen ergonomian sekä suosittaa esihenkilölle mahdolliset työpisteen ergonomiakorjaukset, jotka tehdään. Mikäli työnäkemiseen liittyvät haasteet edelleen jatkuvat, tekee työfysioterapeutti työpisteen ergonomiset mittaukset ja täydentää omalta osaltaan erityistyölasilähetteen.

Työntekijä keskustelee esihenkilönsä kanssa erityistyölasien hankinnasta ennen ajanvarausta työnäköoptikolle. Esihenkilö arvioi täytyvätkö erityistyölasien korvaamisen kriteerit ja vahvistaa allekirjoituksellaan erityistyölasilähetteeseen työnantajan osallistumisen hankintakuluihin ennen erityistyölasien tilaamista. Tämän jälkeen työntekijä voi varata ajan työnäköoptikolle.

Työnäköoptikko selvittää näkö tutkimuksessa nykyisten lasien ajantasaisuuden sekä mahdollisen tarpeen työssä käytettäville erityistyölaseille ja antaa tutkimuksesta kirjallisen lausunnon erityistyölasien tarpeellisuudesta. (Erityistyölasilausuntojen perusteena on Valtioneuvoston päätös näyttöpäätetyöstä 1405/93.) Lausunnossa näkyy perusteet, jonka mukaan erityistyölasit on tarpeen hankkia.

Työnäköoptikon tekemän näöntutkimuksen jälkeen erityistyölasilausunto toimitetaan työntekijän toimesta tai hänen suostumuksellaan optikon toimesta työnantajalle ja työterveyshuoltoon.

Erityistyölasien korvaaminen edellyttää, että

- työstä merkittävä osa (vähintään 50%) tehdään näyttöpäätteellä
- työntekijällä on työnäkemiseen liittyviä haasteita
- omat silmälasit on tarkastettu äskettäin ja ne ovat ajan tasalla
- työpisteen ergonomia on kartoitettu ja tehty tarvittavat muutokset
- työntekijä on saanut opastuksen tauotuksesta ja silmien väsymisen ja kuormittumisen ehkäisystä

Erityistyölasit etä- ja mobiilityössä

Tietotyön yleistyminen ja tietoliikenneyhteyksien kehittyminen ovat lisänneet voimakkaasti työtehtävien tekemistä etänä ja mobiilisti. Uusi teknologia mahdollistaa työn tekemisen niin kotoa kuin lähes mistä tahansa.

Etä- ja mobiilityötä voidaan tehdä joko osa- tai kokoaikaisesti työnantajan kanssa sopien. Sekä mobiili- että etätyössä on näkemisen kannalta omat haasteensa.

Näöntutkimuksessa tulee käydä ja selvittää mahdollinen yleislasiin tarve. Jos haasteita on edelleen yleislaseista huolimatta, ollaan yhteydessä työterveyssholtoon.

Etelä-Savon hyvinvointialue työnantajana on osoittanut kaikille työntekijöilleen varsinaisen työpisteen omista tiloistaan. Erityistyölasit suunnitellaan pääsääntöisesti työnantajan tarjoaman työpisteen mittojen mukaan. Etätyöskentelyn mitat ja ergonomiohjaus voidaan tarvittaessa demonstroida työnantajan tarjoamalla työpisteellä.

Työnantaja ei osallistu etätyöskentelypisteellä mahdollisesti tarvittaviin ergonomiamuutoksiin, kuten toimistokalusteiden hankintaan tai valaistuksen lisäämiseen.

Erityistyölasien kustannukset

Työnantaja osallistuu näyttöpäätelasien hankintaan maksamalla heijastamattomat linssit sekä kehyksistä 50 euroa +alv. Optikkoliike laskuttaa Eloisaa verkkolaskutusohjeiden mukaisesti (Liite1). Laskun viitteeksi maininta työlasit ja työntekijän nimi sekä kustannuspaikka.

Työlasien tiliöinti: Kustannuspaikka: työntekijän oma kustannuspaikka, kirjanpidon tili: 4980 Muut kulut

Henkilökohtaiset silmäsuojaimet

Silmiin kohdistuvia työtaturmia voidaan estää oikeanlaisten suojalasiin käytöllä. Silmiensuojain valitaan työssä esiintyvän riskin mukaan, huomioiden työtehtävän edellyttämä näkö tarkkuus sekä käyttäjän henkilökohtaiset ominaisuudet sekä käyttöolosuhteet.

Mikäli työntekijä tarvitsee työssään näönkorjauksen lisäksi silmiensuojausta, tällöin voidaan hankkia työntekijälle suojalasi omilla vahvuuksilla.

Työnantaja vastaa työntekijän suojalasiin hankinnasta, huollosta ja säilytyksestä. Työntekijän puolestaan on käytettävä hänelle annettua henkilönsuojainta ja hoidettava sitä huolellisesti. **Henkilökohtaisten suojainten tarpeen arvioi esihenkilö työn ja työympäristön riskien arviointiin perustuen.**

Optikon läheteeseen työntekijä pyytää vahvistuksen omalta esihenkilöltään ennen lasien tilaamista.

Työnantaja vastaa kokonaisuudessaan henkilökohtaisten silmäsuojainten hankinnasta aiheutuneista kuluista. **Työnantajalla ei ole velvollisuutta hankkia vahvuuksilla olevia silmäsuojaimia, mutta Eloisassa pyrimme ennaltaehkäisemään työpaikkaturmia kustantamalla myös vahvuuksilla olevat silmäsuojaimet.**

Henkilökohtaisten silmäsuojainten tiliöinti: Kustannuspaikka: työntekijän oma kustannuspaikka, kirjanpidon tili: 4980 Muut kulut

Luuppilasit

Tarkkaa lähinäköä vaativissa töissä, joissa työtä tehdään lähietäisyydellä tai kohde on pieni, eivät ajan tasalla olevat silmälasitkaan aina riitä. Tällöin suurennus tuo lisäapua näkemiseen. Tarkkaa lähinäköä vaativia ammatteja ovat muun muassa hammaslääkäri, kirurgi ja suuhygienisti.

Luuppilaseilla tarkoitetaan yhdistelmää, jossa luppi on kiinnitetty joko suoraan silmälasien pintaan tai asennettu mekanismilla kehykseen linssin lähelle. Luuppilasit voidaan räätälöidä käyttäjälleen yksilöllisesti. Luuppimekanismi on irrotettavissa ja näin helposti puhdistettavissa ja desinfioitavissa.

Lähiesihenkilö arvioi luuppilasien tarpeen ja antaa suostumuksensa niiden hankintaan. Työnantaja vastaa luuppilasien hankinnasta, huollosta ja säilytyksestä. Työntekijän puolestaan on hoidettava niitä huolellisesti.

Luuppimekanismi on mahdollista siirtää uusiin silmälasisiin tai kokonaan uudelle käyttäjälle. Tämän vuoksi työnantajan hankkimat luuppilasit tulee palauttaa työnantajalle palvelussuhteen päättyessä.

Luuppilasien tiliöinti: Kustannuspaikka: työntekijän oma kustannuspaikka, kirjanpidon tili: 4980 Muut kulut

Liite 1 Erityistyölasit

Työnantajasi Eloisa osallistuu näyttöpäätelasien hankintaan maksamalla heijastamattomat linsit sekä kehyksistä 50 euroa (+alv). Optikkoliike laskuttaa Eloisaa alla olevien laskutusohjeiden mukaisesti.

Asioidessasi optikkoliikkeessä työnäköoptikolla, anna heille työterveyshuollosta saamasi lähete ja tämä laskutusohje esihenkilön allekirjoittamana. Työnantajasi ei osallistu lasien kustannuksiin, mikäli hankit ne ilman esihenkilön todennettua suostumusta.

Esihenkilö täyttää:

työntekijän nimi ja kustannuspaikka: _____

esihenkilön nimi ja allekirjoitus: _____

Allekirjoituksellani vahvistan, että erityistyölasien korvaamisen kriteerit täyttyvät Eloisan ohjeiden mukaisesti ja työnantaja osallistuu hankintakuluihin.

paikka ja päivämäärä: _____

Eloisan laskutustiedot:

Etelä-Savon hyvinvointialue

verkkolaskuosoite/OVT-tunnus: TE003732213158

välittäjä-tunnus: 003701011385

verkkolaskuoperaattori: Tietoevry Oyj

y-tunnus: 3221315-8

Jos yrityksellä ei ole valmiuksia lähettää laskua verkkolaskuna, pyydämme lähettämään lasku osoitteeseen:

Etelä-Savon hyvinvointialue

Talousohjelmat

Porrassalmenkatu 35-37

50100 Mikkeli

tai sähköpostilla: ostolaskut@etelasavonha.fi

Pyydämme lisäämään laskuun liitteeksi tämän allekirjoitetun maksusitoumuksen.

Liite 2 **Silmäsuojaimet / luupilasit**

Työnantajasi Eloisa osallistuu lasien hankintaan maksamalla silmäsuojaimista / luuppilaseista aiheutuvat kustannukset. Optikkoliike / lasien toimittaja laskuttaa Eloisaa alla olevien laskutusohjeiden mukaisesti.

Asioidessasi optikkoliikkeessä työnäköoptikolla, anna heille tämä laskutusohje esihenkilön allekirjoittamana. Työnantajasi ei osallistu lasien kustannuksiin, mikäli hankit ne ilman esihenkilön todennettua suostumusta.

Esihenkilö täyttää:

työntekijän nimi ja kustannuspaikka: _____

esihenkilön nimi ja allekirjoitus: _____

Allekirjoituksellani vahvistan, että erityistyölasien korvaamisen kriteerit täyttyvät Eloisan ohjeiden mukaisesti ja työnantaja osallistuu hankintakuluihin.

paikka ja päivämäärä: _____

Eloisan laskutustiedot:

Etelä-Savon hyvinvointialue

verkkolaskuosoite/OVT-tunnus: TE003732213158

välittäjä-tunnus: 003701011385

verkkolaskuoperaattori: Tietoevry Oyj

y-tunnus: 3221315-8

Jos yrityksellä ei ole valmiuksia lähettää laskua verkkolaskuna, pyydämme lähettämään lasku osoitteeseen:

Etelä-Savon hyvinvointialue

Talousspalvelut

Porrassalmenkatu 35-37

50100 Mikkeli

tai sähköpostilla: ostolaskut@etelasavonha.fi

Pyydämme lisäämään laskuun liitteeksi tämän allekirjoitetun maksusitoumuksen.